

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๓๘/๒๕๕๑

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๑๖/๒๕๕๑

วันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๑

เรื่อง จำสิบเอก กฤษดา แก้วประพาพ (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๒ ว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๒๕ มาตรา ๔๐ (๑) และมาตรา ๑๕๗ วรรคหนึ่ง หรือไม่

ข้อเท็จจริงตามคำร้องสรุปได้ว่า จำสิบเอก กฤษดา แก้วประพาพ ผู้ร้อง รับราชการทหารสังกัดโรงเรียนเตรียมทหาร กรมยุทธศึกษาทหาร กองบัญชาการทหารสูงสุด ได้รับคำสั่งโรงเรียนเตรียมทหารที่ ๑๑/๒๕๔๐ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๔๐ ให้ออกจากประจำการเป็นทหารกองหนุน ผู้ร้องเห็นว่าผู้บังคับบัญชามีคำสั่งให้ผู้ร้องออกจากราชการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ร้องได้อุทธรณ์ต่อผู้บังคับบัญชาและได้ฟ้องคดีต่อศาลปกครอง เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๔๔ เพื่อขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งให้ออกจากราชการและให้ผู้ร้องกลับเข้ารับราชการตามเดิม

ศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำสั่งลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๔๕ ไม่รับคำฟ้องของผู้ร้องไว้พิจารณา เนื่องจากคดีของผู้ร้องขาดอายุความฟ้องร้องตั้งแต่วันที่ศาลปกครองเปิดดำเนินการ

- ๒ -

ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๕ และ มาตรา ๕๐ วรรคสาม ให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ

ต่อมาผู้ร้องได้ยื่นคำขอให้ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งชี้ขาดคดีใหม่ ตามพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง ศาลปกครองชั้นต้น ได้สวนคำขอของผู้ร้องและมีคำสั่งลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๔๕ ไม่รับคำขอของผู้ร้อง เนื่องจากเห็นว่า ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่ผู้ร้องยกขึ้นอ้างไม่มีผลทำให้คำสั่งศาลที่ว่าคดีขาดอายุความเปลี่ยนแปลง และมีคำสั่งลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๔๕ กรณีที่ขอให้ศาลมีคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองใหม่ ครั้งที่ ๒ ว่า การขอให้ศาลปกครองพิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีใหม่ต้องเป็นกรณีที่ศาลปกครองได้ มีการวินิจฉัยในเนื้อหาแห่งคดีโดยมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีเสร็จเด็ดขาด การที่ศาลปกครอง ชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความนั้นยังมิได้วินิจฉัยใน เนื้อหาแห่งคดี จึงมิใช่คำสั่งชี้ขาดคดีเสร็จเด็ดขาด ผู้ร้องจึงไม่อาจมีคำขอให้ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่ง ชี้ขาดคดีใหม่ตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดี ปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

ต่อมาผู้ร้องได้ยื่นหนังสือต่อศาลปกครองสูงสุด ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๕ อุทธรณ์คำสั่ง ของศาลปกครองชั้นต้นที่มีคำสั่งไม่รับคำฟ้องลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๔๕ และที่ยกคำขอให้มีคำสั่ง ชี้ขาดคดีใหม่ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๔๕ และคำขอให้มีคำสั่งชี้ขาดคดีใหม่ ครั้งที่ ๒ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๔๕ ไว้พิจารณา และศาลปกครองสูงสุดได้มีคำสั่ง ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๔๖ ไม่รับคำร้องอุทธรณ์ของผู้ร้อง เนื่องจากผู้ร้องมิได้อุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่มีคำสั่ง ไม่รับคำฟ้องลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๔๕ และที่ยกคำขอให้มีคำสั่งชี้ขาดคดีใหม่ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๔๕ ภายในกำหนดระยะเวลา คำสั่งดังกล่าวจึงถึงที่สุดไม่อาจอุทธรณ์ต่อไปได้ ในส่วน คำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำขอให้มีคำสั่งชี้ขาดคดีใหม่ ครั้งที่ ๒ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๔๕ นั้น แม้ผู้ร้องได้ยื่นคำร้องภายในกำหนดระยะเวลายื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่ง แต่การขอพิจารณาคดีใหม่ตาม พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๕ ต้องเป็น

- ๓ -

กรณีศาลได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองเสร็จเด็ดขาด การขอให้พิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีที่ศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาด้วยเหตุที่คดีขาดอายุความฟ้องร้อง มิใช่เป็นกรณีที่ศาลปกครองได้วินิจฉัยในประเด็นเนื้อหาแห่งคดี จึงมิใช่กรณีที่ศาลได้มีคำพิพากษา และคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองเสร็จเด็ดขาดแล้วที่จะมีคำขอให้พิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีใหม่ได้ตามมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว คำสั่งศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำขอให้มีการชี้ขาดคดีใหม่ ครั้งที่ ๒ ไว้พิจารณาชอบแล้ว และต่อมาผู้ร้องมีหนังสือลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๔๖ ถึงประธานศาลปกครองสูงสุดเพื่อขออุทธรณ์คำสั่งศาลปกครอง โดยอ้างว่า คำสั่งของศาลปกครองไม่ชอบด้วยกฎหมาย สำนักงานศาลปกครองสูงสุดได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๖ แจ้งว่า เนื่องจากพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๓ บัญญัติให้คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองสูงสุดเป็นที่สุด จึงไม่อาจดำเนินการตามคำร้องของผู้ร้องที่ขออุทธรณ์ว่า คำสั่งศาลปกครองมิชอบด้วยกฎหมายและขอให้ศาลปกครองตีความใหม่ได้

ต่อมาผู้ร้องได้ยื่นคำร้องลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๔๖ และวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๔๖ ต่อศาลปกครองสูงสุด เพื่อขอให้ศาลปกครองสูงสุดส่งคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๖๔ ว่าพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑ (๔) มาตรา ๗๓ มาตรา ๗๔ และมาตรา ๗๕ และการปฏิบัติหน้าที่ของศาลปกครองไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ซึ่งศาลปกครองสูงสุดได้มีคำสั่งลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๔๖ และลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๔๖ ตามลำดับ ว่าคดีของผู้ร้องศาลปกครองได้มีคำสั่งชี้ขาดคดีแล้วคดีจึงถึงที่สุด ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๓ จึงไม่มีเหตุที่จะส่งคำฟ้องนี้ให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย ศาลปกครองสูงสุดจึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องของผู้ร้องไว้พิจารณา

ผู้ร้องจึงยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๒ ว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและ

- ๔ -

วิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๒๕ มาตรา ๔๐ (๑) และมาตรา ๑๕๗ วรรคหนึ่ง หรือไม่ และขอให้ศาลมีคำสั่งยกเลิกข้อจำกัดของบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ เพื่อความยุติธรรมเป็นการชั่วคราว

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยหลักเกณฑ์ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๒ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญได้” และวรรคสอง บัญญัติว่า “การใช้สิทธิตามวรรคหนึ่งต้องเป็นกรณีที่ไม่อาจใช้สิทธิโดยวิธีการอื่นได้แล้ว ทั้งนี้ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ”

พิจารณาบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๒ แล้วเห็นว่า ผู้ที่จะใช้สิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวข้างต้นต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ ดังนี้

(๑) ต้องเป็นบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้

(๒) บุคคลนั้นต้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และ

(๓) ต้องเป็นกรณีที่บุคคลนั้นไม่อาจใช้สิทธิโดยวิธีการอื่นได้แล้ว

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ร้องได้เคยยื่นคำร้องขอให้ศาลปกครองส่งคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑ (๔) มาตรา ๗๓ มาตรา ๗๔ และมาตรา ๗๕ และการปฏิบัติหน้าที่ของศาลปกครองไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ แต่ศาลปกครองพิจารณาไม่ส่งคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย เนื่องจากผู้ร้องได้ยื่นคำร้องภายหลังจากที่ศาลปกครองได้พิจารณาวินิจฉัยและคดีได้ถึงที่สุดไปแล้ว จึงไม่มีเหตุส่งคำร้องของผู้ร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

- ๕ -

เมื่อปรากฏว่า คดีของผู้ร้องในศาลปกครองตามคำร้องนี้ได้ถึงที่สุดไปแล้ว และไม่ปรากฏข้อเท็จจริงใหม่ว่า ผู้ร้องถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้และผู้ร้องได้ใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๑ มาตรา ๒๔๕ (๑) และ มาตรา ๒๕๖ วรรคหนึ่ง (๒) อันเป็นการใช้สิทธิโดยวิธีการอื่นก่อนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ คำร้องของผู้ร้องจึงไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๒ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัยได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำสั่งไม่รับคำร้อง

(คำสั่งที่ ๓๘/๒๕๕๑)

(นายจรูญ ภัทศิธนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายเฉลิมพล เอกอรู)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายณรงค์ มาประณีต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายไชยพจน์ กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวสันต์ ศรีวยพิสุทธ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุพจน์ ไข่มุกด์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ